

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Ústí nad Orlicí rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Morávkem ve věci osvojitelů: a) **MB**, nar. [REDACTED], b) **JB**, nar. [REDACTED], oba bytem [REDACTED], a osvojenec **JK**, nar. [REDACTED], bytem [REDACTED],
o osvojení zletilého

t a k t o :

- I. **Zletilý JK**, nar. [REDACTED], syn **PK**, rozené **I**, nar. [REDACTED], a **JK**, nar. [REDACTED], zemřelého dne [REDACTED], je od právní moci tohoto rozsudku **osvojenec společných osvojitelů MB**, rozené **O** [REDACTED], nar. [REDACTED], a **JB**, nar. [REDACTED].
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem na osvojení zletilého ze dne 7.7.2015 doplněným podáním ze dne 28.7.2015 se osvojitelé domáhají osvojení **JK**, a to společně jako manželé (osvojitel b/ je prastrýcem osvojenec). Své podání odůvodnili tím, že se o osvojenec starali od jeho 1,5 roku na základě předběžného opatření Okresního úřadu v Ústí nad Orlicí ze dne 15.7.1994. Do jejich výchovy byl svěřen rozhodnutím Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 8.8.1995, č.j. Nc155/94-62 a do jejich pěstounské péče rozhodnutím Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou, č.j. Nc 903/98-14. Starali se o něj tedy nepřetržitě až do jeho dospělosti, vlastní děti nemají, o jiné děti ani nepečovali. Nyní má již osvojenec vlastní bydlení, za osvojiteli ale každý den dochází, stýká se s rodinou, pomáhá jim vyřizovat jejich záležitosti a jejich vazba je taková, že se považují za rodinu (oslovují se matka/otec/syn). Osvojitelé chtějí, aby po nich osvojenec dědil, a chtějí, aby bylo možné získávat navzájem informace o svém zdravotním stavu. Osvojenec se k tomuto návrhu připojil.

Matka osvojenice ve své výpovědi uvedla, že bylo otcovství k osvojení uznáno prohlášením před matrikou, kdy toto uznal p. K [REDACTED], její druh, který ovšem není biologickým otcem osvojenice. Druh však syna týral, což ona psychicky nezvládala, a proto druha zabila, za což byla odsouzena k trestu odnětí svobody v délce 20 let. O osvojenice se tak starala do 2 let jeho věku, během této doby však nikdy neměla problémy s OSPOD. Po svém zatčení kontaktovala osvojitele (osvojitel b/ je jejím strýcem) s žádostí, aby si vzali J [REDACTED] do své péče, s čímž nakonec kvůli tomu, že matka měla dostatek finančních prostředků, souhlasili. Nakonec jej Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou svěřil do jejich pěstounské péče. Po celou dobu, kdy byla ve vězení, ji osvojitelé s osvojenecem navštěvovali, psali jí dopisy, posílali fotky atd., o osvojení tak věděla vše, zajímala se o něj. Nikdy se jí nesvěřil, že by měl s osvojitelem problémy, vždy na ní působili, že jsou vztahy mezi nimi v pořádku – „matko“ říkal jí i osvojitelce a), osvojiteli b) říkal „táto.“ Po celou dobu mu dobrovolně hradila výživné ve výši 500,- Kč měsíčně. Postupně však začal kontakt mezi nimi slábnout. Propuštěna byla po 20 letech, od té doby osvojitele ani osvojenice nevidá, snažila se jej kontaktovat, psát mu, ale osvojenec ji nechce vidět, informace o něm tak získává pouze od známých. Nechce, aby byl osvojenec osvojen, zasáhlo by to do jejích práv jako matky.

Z účastnické výpovědi osvojitelky a) soud zjistil, že vyjádření matky osvojenice není pravdivé, nikdy osvojení na výživu nepřispívala a neměla žádný majetek. Osvojenec byl v jejich péči od cca 1,5 roku věku, postupně si utvořili pevné rodinné zázemí, nikdy s ním nebyly žádné problémy, oslovují se jako rodiče s dítětem, pravidelně se navštěvují, osvojenec se o ně stará, zajišťuje jim nákupy apod. O všem jej informovali, osvojenec přestal mít o matku zájem okolo 13 let věku. Matka se o něj po návratu z výkonu trestu nezajímala.

Osvojenec ve výpovědi uvedl, že jeho matka měla ještě další 3 dcery, které byly postupně osvojovány a rovněž o ně nejeví žádný zájem, nikdy nic nevlastnila a neměla ani práci. V době výkonu trestu se o něj matka zajímala, vždy se však spíše snažila od osvojitelů získat peníze nebo tabák, k jejím návštěvám byl nucen opatrovnickým pracovníkem. V jejím vyjádření a postoji vidí snahu se na něm přizivit, jelikož se postupně díky osvojitelům vypracoval na majitele soukromé firmy. Po návratu z vězení jej nekontaktovala, nenavštívila jej, nepoblahopřála mu ani k narozeninám. Pracovala někde v supermarketu, ale kradla tam, a proto ji vyhodili. O svém biologickém otci nic neví. Za svou matku považuje osvojitelku a), pomáhá jim, pravidelně je navštěvuje a bude tak činit i nadále.

Osvojitel b) se k výpovědi osvojitelky a) a osvojenice připojil.

Z rodného listu Městského úřadu v Ústí nad Orlicí ze dne 21.2.1994 soud zjistil, že se osvojenec narodil dne [REDACTED] matce P [REDACTED] K [REDACTED], roz. I [REDACTED] a otci J [REDACTED] K [REDACTED].

Podle výpisů z Centrální evidence obyvatel jsou osvojitelé i osvojenec občany České republiky a nemají žádné děti – osvojenec je svobodný. Osvojitelé jsou manželi. Otec osvojenice zapsaný v rodném listě je J [REDACTED] K [REDACTED] (zemřel dne [REDACTED]).

Z rozsudku zdejšího soudu ze dne 8.8.1995, č.j. Nc 155/94-62 vyplývá, že byl osvojenec tohoto roku svěřen do výchovy osvojitelů, s čímž matka, která byla tč. ve vazbě, vyslovila souhlas. Matka měla 3 vyživovací povinnosti, kdy byly dcery P [REDACTED] a E [REDACTED] K [REDACTED] svěřeny do péče náhradní rodiny. Ve věznici nebyla pracovně zařazena a výživné na osvojenice tak nehradila, na základě čehož jí nebyla uložena povinnost platit osvojení výživné.

Dle rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 12.6.1998, č.j. Nc 903/98-14, byl osvojenec na základě návrhu osvojitelů svěřen do jejich pěstounské péče za souhlasu jeho matky.

Podle rozsudku téhož soudu ze dne 26.6.2003, č.j. P 16/98-256 byla matce uložena povinnost přispívat osvojenci na výživu částkou ve výši 500,- Kč měsíčně k rukám Městského úřadu v Rychnově nad Kněžnou. V odůvodnění je poté uvedeno, že matka byla tč. ve vězení pracovně zařazena a z výdělků toto výživné hradila dobrovolně k rukám osvojitelů, v dané době již jej však měla hradit státu.

Soud věc po právní stránce posoudil dle zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, v platném znění (dále o.z.).

Ust. § 846 uvádí, že zletilého lze osvojit, není-li to v rozporu s dobrými mravy.

Dle § 847 odst. 1 písm. c) o.z. lze zletilého osvojit v případě, kdy osvojitel pečoval o osvojovaného jako o vlastního již v době jeho nezletilosti.

Zletilého nelze osvojit, jestliže by to bylo v rozporu s odůvodněným zájmem jeho pokrevních rodičů (§847 odst. 2 o.z.).

Podle ust. § 847 o.z. se ustanovení o osvojení nezletilého, včetně ustanovení o následcích osvojení, použijí, s výjimkou § 838 a 839, obdobně.

Z ust. § 795 o.z. vyplývá, že předpokladem osvojení je takový vztah mezi osvojitelem a osvojencem, jaký je mezi rodičem a dítětem, nebo že tu jsou alespoň základy takového vztahu. Osvojení nezletilého musí být v souladu s jeho zájmy.

O osvojení zletilého rozhodne soud na návrh osoby, která chce zletilého osvojit, a k němuž se připojil zletilý, který má být osvojen. (§ 796 odst. 2 o.z.).

Ust. § 799 o.z. uvádí, že se osvojitelem může stát pouze zletilá a svéprávná osoba, zaručuje-li svými osobními vlastnostmi a způsobem života, jakož i důvody a pohnutkami, které jí vedou k osvojení, že bude pro osvojované dítě dobrým rodičem.

Dle § 800 o.z. se osvojiteli mohou stát manželé nebo jeden z manželů. Výjimečně může osvojit i jiná osoba; v tom případě soud též rozhodne o tom, že se z matriky vypouští zápis o druhém rodiči. Osvojují-li manželé, podávají návrh na osvojení společně jako společní osvojitelé.

Z ust. § 803 o.z. vyplývá, že mezi osvojitelem a osvojovaným dítětem musí být přiměřený věkový rozdíl, zpravidla ne menší než šestnáct let; jen souhlasí-li s osvojením opatrovník zastupující dítě v řízení a je-li osvojení v souladu se zájmy dítěte, může být věkový rozdíl mezi osvojitelem a osvojovaným dítětem výjimečně menší než šestnáct let. Osvojení je vyloučeno mezi osobami spolu příbuznými v přímé linii a mezi sourozenci. To neplatí v případě náhradního mateřství. (§ 804 o.z.).

Na základě těchto ustanovení a výše uvedeného skutkového stavu, dospěl soud k závěru, že jsou naplněny všechny zákonem stanovené předpoklady pro osvojení zletilého osvojeence osvojiteli.

Osvojitelé jsou zletilými, plně svéprávnými osobami, mezi osvojiteli a osvojeencem je dostatečný věkový odstup, nejsou přímými příbuznými a oba osvojitelé jsou občany České republiky. Z provedeného dokazování má soud dále za prokázané, že se o osvojeence řádně, bez jakýchkoli připomínek ze strany matky či OSPOD a osvojeence, starali již od cca 2 let věku osvojeence. Jejich vztahy jsou dobré, vzájemně se navštěvují, komunikují spolu, respektují se, pomáhají si a podporují. Jejich vztahy tak plně odpovídají vztahům mezi rodiči a dítětem. Jejich pohnutky a důvody k osvojení nejsou dle názoru soudu v rozporu s dobrými mravy – všichni zúčastnění se chtějí stát „rodinou“ se všemi s tím spojenými důsledky, kdy chtějí mít mimo jiné i možnost zjišťovat o sobě informace, ke kterým by jinak neměli přístup (např. o zdravotním stavu), což svědčí o jejich vzájemně dobrých vztazích a opravdovém zájmu. Dle názoru soudu je tak toto osvojení plně v zájmu všech účastníků.

Co se týče oprávněných zájmů biologické matky, neshledal soud v této věci žádné její zájmy, jež by byly hodné zvláštního zřetele, kdy by je měl soud nadřadit zájmům účastníků, resp. zájmům samotného osvojeence, který si osvojení své osoby právě těmito osvojiteli přeje. Matka osvojeence byla 20 let ve výkonu trestu odnětí svobody, o osvojeence sice projevovala zájem, ne však v takové míře, aby mezi nimi byl udržen vztah rodiče a dítěte. Osvojenec tak již za svou „skutečnou“ matku považuje osvojitelku a) a jeho biologická matka je pro něj v podstatě cizí osobou. Soud má dále za prokázané, a to hl. z výpovědi osvojitelů a osvojeence, že matka o osvojeence nejevila opravdový zájem ani po návratu z výkonu trestu – kdyby jej projevovala, nemohl by jí počáteční nesouhlas osvojeence se stykem odradit, nýbrž by se jej neustále snažila všemi dostupnými prostředky kontaktovat. Osvojenec však ve své výpovědi uvedl, že jej matka nikterak nekontaktuje. Uvedené ochladnutí vzájemných vztahů dokládá i ta skutečnost, že se matka nezajímá ani o své další děti. Osvojením osvojeence tak sice dojde k zásahu do práv matky, ne však k takovému zásahu, který by byl v rozporu s jejími odůvodněnými zájmy. I nadále navíc zůstane zachována vzájemná vyživovací povinnost mezi ní a osvojeencem, i možnost styku, a vzájemné podpory a pomoci na bázi dobrovolnosti.

Otcovství k osvojení bylo určeno souhlasným prohlášením matky osvojeence a p. K [REDACTED]. Nebylo vedeno žádné řízení o popření otcovství jmenovaného K [REDACTED] k [REDACTED] K [REDACTED]. Pan K [REDACTED] r. 1994 zemřel.

Soud ve věci neshledal, jak je uvedeno výše, žádnou zákonem stanovenou překážku pro vyhovění návrhu na osvojení osvojeence, proto ve věci rozhodl v souladu s ust. § 847 odst. 1 písm. c/ o.z. tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.

Výrok o náhradě nákladů soudního řízení soud učinil s ohledem na §142 a §150 o.s.ř., kdy řízení o osvojení lze zahájit pouze na návrh, a platí tedy, že povinnost k náhradě nákladů řízení má ten, jehož procesní postoj nebyl v souladu s výsledkem řízení. Postoj všech účastníků byl však plně v souladu s výsledkem řízení, je tudíž přiměřené, vzhledem k tomu, že návrhu bylo vyhověno, aby si každý z účastníků nesl své náklady řízení sám.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné, neboť účastníci se práva odvolání výslovně vzdali.

V Ústí nad Orlicí dne 21.10.2015

JUDr. Jan Morávek, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Zuzana Venclová, DiS.

OKRESNÍ SOUD V ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Husova 975, 562 17 Ústí nad Orlicí

tel.: 465 567 111, fax: 465 523 269, e-mail: podatelna@osoud.uno.justice.cz, IDDS: rjrabj7

NAŠE ZNAČKA: 51 Si 140/2018

VAŠE ZNAČKA:

VYŘIZUJE: Jan Gregar

DNE: 10.04.2018

JUDr. TP

XXXXXX

XXXXXXXXXX

Vážený pane doktore,

na základě Vaší žádosti ze dne 31.3.2018 Vám v příloze zasílám anonymizovaný rozsudek zdejšího soudu č.j. 7 C 95/2015-35.

S pozdravem

Bc. Jan Gregar v. r.
ředitel správy soudu

Příloha: rozsudek č.j. 7 C 95/2015-35

Okresní soud v Ústí nad Orlicí
Husova 975
562 17 Ústí nad Orlicí

(dále jen „soud“)

V Plzni dne 31. 3. 2018

Žádost dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Na základě předchozí žádosti mi bylo sděleno, že:

v roce 2014 byl(y/o) u soudu podán(y/o) 0 návrh(y/ů) na osvojení zletilého, z toho 0 bylo vyhověno,
v roce 2015 byl(y/o) u soudu podán(y/o) 1 návrh(y/ů) na osvojení zletilého, z toho 1 bylo vyhověno,
v roce 2016 byl(y/o) u soudu podán(y/o) 0 návrh(y/ů) na osvojení zletilého, z toho 0 bylo vyhověno.

Ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, žádám v souvislosti s přípravou mé disertační práce na téma „Osvojení zletilého – komparace s německy mluvícími zeměmi“ soud o sdělení, respektive zaslání, všech rozhodnutí (v anonymizované podobě), kterými bylo vyhověno návrhům na osvojení zletilého, které byly u soudu podány v letech 2014 až 2016.

Požadované informace postačí sdělit elektronicky na e-mailovou adresu XXXXXX@seznam.cz popř. písemně na adresu JUDr. TP, xxxxxxxxxxxxxxxx.

Údaje o žadateli:

JUDr. TP

dat. nar. XXXXXX

trvalým pobytem: XXXXXXXXXXXXXXXX

doručovací adresa: XXXXXXXXXXXXXXXX

e-mailová adresa: XXXXXX@seznam.cz

telefon: XXXXXXXX

Děkuji a zůstávám s pozdravem

JUDr. TP